

Нові “воєнні статті”  
КК України:  
нюанси доказування та  
кваліфікації  
Київ, 2023

## **Норми кримінального права:**

- **встановлюють засади (принципи) кримінальної відповідальності;**
- **містять опис злочинів;**
- **закріплюють покарання за вчинення злочинів.**

# Зміни до КК України 24/02/22-11/04/23

18 Законів України

8 нових статей КК України

30 статей зазнали змін (+ перехідні положення) -  
інколи по декілька раз) -

36 раз вносились зміни

# Нові статті

## Особлива частина

- 111-1
- 161
- 114-2
- 435-1
- 436-2
- 201-2

## Загальна частина

- 43-1
- 84-1

# стаття 111-1

## Колабораційна діяльність

за ч. 1 ст. 111-1 КК передбачається відповідальність за дії у вигляді публічних висловлювань – заперечень або закликів в одній із таких форм:

- публічне заперечення здійснення збройної агресії проти України;
- публічне заперечення встановлення та утвердження тимчасової окупації частини території України;
- публічні заклики до підтримки рішень та/або дій держави-агресора, збройних формувань та/або окупаційної адміністрації держави-агресора;
- публічні заклики до співпраці з державою-агресором, збройними формуваннями та(або) окупаційною адміністрацією держави-агресора;
- публічні заклики до невизнання поширення державного суверенітету України на тимчасово окуповані території України.

**ч.2: Зайняття некерівних посад у незаконних органах**

**ч.3: Пропаганда в закладах освіти**

**ч.4 Економічна співпраця з державою-агресором**

**ч.5 Зайняття керівних посад, організація виборів до незаконних органів**

**ч.6 Політичні та інформаційні заходи**

**ч.7 Участь у збройних формуваннях, зайняття посад у незаконних судових і правоохоронних органах**

**ч.8 Вчинення особами, зазначеними у частинах п'ятій - сьомій цієї статті, дій або прийняття рішень, що призвели до загибелі людей або настання інших тяжких наслідків (1000 н.м.д.г)**



- **сталася технічна помилка в тексті закону, й законодавець послався не на діяння, передбачені ч. 5–8 цієї статті, а на осіб, зазначених у них. Внаслідок цього, під формальні ознаки ч. 8 ст. 111-1 підпадає фактично будь-який злочин, що потягнув загибель людей або інші тяжкі наслідки**
- **Колабораційну діяльність необхідно відмежовувати від державної зради**
- **Державна зрада завжди вчиняється громадянином України, а колабораційна діяльність – не завжди**
- **Державна зрада може вчинятися на користь будь-якої держави, а колабораційна діяльність – лише на користь держави-агресора.**

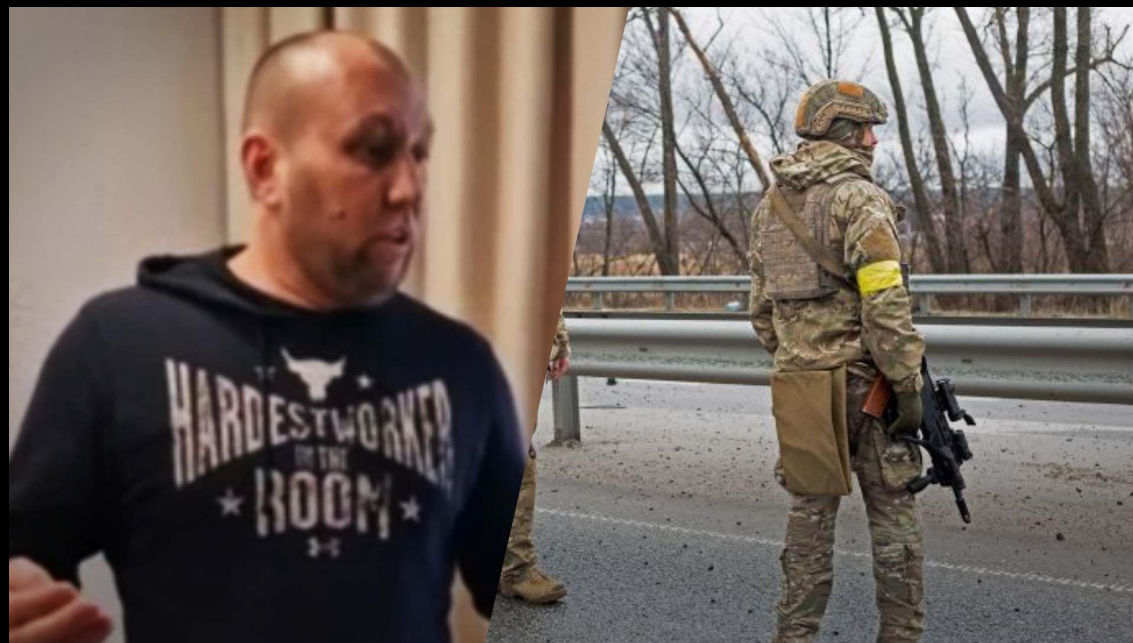
Ст.161

Порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної, регіональної належності, релігійних переконань, інвалідності та за іншими ознаками

- змінилася назва та формулювання статті
- законопроект був зареєстрований в липні 2021 року.



**Стаття 435<sup>1</sup>. Образа честі і гідності  
військовослужбовця, погроза  
військовослужбовцю**



# ОСОБЛИВОСТІ

- законопроект зареєстрований 18.07.2021
- 1 вирок

- законопроект зареєстрований 18.02.2021
- Виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році....окупації частини території України....
- глорифікація осіб, які здійснювали збройну агресію Російської Федерації проти України, розпочату у 2014 році....
- ч.2 Виготовлення, поширення матеріалів, у яких міститься виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році....

**Стаття 201<sup>2</sup>**

Незаконне використання з метою отримання  
прибутку гуманітарної допомоги, благодійних  
пожертв або безоплатної допомоги



# Особливості

- переслідування волонтерів
- неможливість визначити вартість гуманітарного вантажу чи волонтерської допомоги (з урахуванням митних платежів і зборів чи без такого);
- є питання до визначення моменту закінчення злочину. Тобто він вважається закінченим з моменту продажу і отримання прибутку чи з моменту, коли декларуючи допомогу, вже мав на меті її продаж або хтось погодився на продаж цієї допомоги не за призначенням;
- суб'єкт відповідальності
- 1 вирок (практикують угоди)

**Стаття 114<sup>2</sup>.**

**Несанкціоноване поширення інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України**



# Особливості

- ідеться про заборону поширювати інформацію про направлення та переміщення трьох різновидів предметів: 1) зброї; 2) озброєння; 3) бойових припасів.
- як бути: літаки, гелікоптери, безпілотники, танки, бойові машини, бронетранспортери, бойові кораблі тощо (ЗВДТ)
- можна поширювати після поширення інфо в ...офіційних джерелах країн-партнерів, тоді як українське законодавство не містить визначення чи переліку офіційних джерел країн-партнерів.
- чіткіше окреслити джерела інформації, використання яких звільняє особу від відповідальності

## Всі і кожен (Прикінцеві положення)

22. Цивільні особи не несуть кримінальної відповідальності за застосування вогнепальної зброї проти осіб, які здійснюють збройну агресію проти України, якщо така зброя застосована відповідно до вимог Закону України "Про забезпечення участі цивільних осіб у захисті України".



**Стаття 84<sup>1</sup>.**

**Звільнення від відбування покарання у зв'язку з прийняттям уповноваженим органом рішення про передачу засудженого для обміну як військовополоненого**

**Звільняється від відбування покарання засуджений, стосовно якого уповноваженим органом прийнято рішення про його передачу для обміну як військовополоненого та яким надано письмову згоду на проведення такого обміну.**

Дякую за увагу!